

SEFER HAMITZVOT #219 – MOTZIE SHEM RA

(1) דברים פרק כב

(יג) כי יקח איש אשה ובא אליה ושנאה: (יד) ושם לה עלילת דברים והוצא עליה שם רע ואמר את האשה הזאת לקחתי ואקרב אליה ולא מצאתי לה בתולים: (טו) ולקח אבי הנער ואמה והוציאו את בתולי הנער אל זקני העיר השערה: (טז) ואמר אבי הנער אל הזקנים את בתי נתתי לאיש הזה לאשה וישנאה: (יז) והנה הוא שם עלילת דברים לאמר לא מצאתי לבתך בתולים ואלה בתולי בתי ופרשו השמלה לפני זקני העיר: (יח) ולקחו זקני העיר ההוא את האיש ויסרו אתו: (יט) וענשו אתו מאה כסף ונתנו לאבי הנער כי הוציא שם רע על בתולת ישראל ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו:

(2) ספר המצוות לרמב"ם מצות עשה ריט

והמצוה הרי"ט הוא דין מוציא שם רע. כלומר שצונו להלקותו (שם יח) ושתשאר אשתו עמו לפי שבא בו גם כן (שם יט) ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו.

(3) רמב"ם הלכות נערה בתולה פרק ג הלכה ו

כיצד הוצאת שם רע הוא שיבא לבית דין ויאמר נערה זו בעלתי ולא מצאתי לה בתולים וכשבקשתי על הדבר נודע לי שזינתה תחתי אחר שארסתי ואלו הן עידי שזינתה בפניהן ובית דין שומעין דברי העדים וחוקרין עדותן אם נמצא הדבר אמת נסקלת, ואם הביא האב עדים והזימו העדים שהביא הבעל ונמצאו שהעידו שקר יסקלו וילקה הוא ויתן מאה סלע, ועל זה נאמר ואלה בתולי בתי אלו העדים שיזימו עידי הבעל, חזר הבעל והביא עדים אחרים והזימו עידי האב הרי הנערה ועידי אביה נסקלין ועל זה נאמר ואם אמת היה הדבר הזה, מפני השמועה למדו שפרשה זו יש בה עדים זוממין זוממי זוממין.

(4) ספר החינוך מצוה תקנג

ונוהגת לענין המלקות והקנס בזמן הבית שהיינו דנין דיני קנסות, ולענין שתשב תחת בעלה לעולם אף בזמן הזה שמצוה עליו בכך, שזה באמת מצוה היא ולא קנס.

(5) תוספות מסכת סנהדרין דף ח עמוד א

וחוששים ללעז היינו לעז הדיינים כגון שהביא הבעל עדים שזינתה והוכחשו דמיחייב הבעל השתא ק' סלעים

(6) רש"י מסכת סנהדרין דף ט עמוד ב

דכל זמן שלא הביא הבעל עדים שזינתה תחתיו אינו מתחייב לשלם מאה סלע על ידי עצמו, כדאמרינן בכתובות (מו, א) דלא קרינא ביה ואם אמת היה וגו', דבלאו עדים לא מיקטלא, הלכך איהו נמי לא מיחייב אלא אם כן הביא עדים שזינתה והוזמו.

(7) תלמוד בבלי מסכת ערכין דף טו עמוד א

מתני'. במוציא שם רע להקל ולהחמיר, כיצד? אחד שהוציא שם רע על גדולה שבכהונה ועל קטנה שבישראל - נותן מאה סלע. נמצא האומר בפיו חמור מן העושה מעשה, שכן מצינו שלא נתחתם גזר דין על אבותינו במדבר אלא על לשון הרע, שנאמר: +במדבר י"ד+ וינסו אותי זה עשר פעמים וגו'.

גמ'. ממאי? דלמא משום דקא גרים לה קטלא, דכתיב: +דברים כ"ב+ ואם אמת היה הדבר וגו' והוציאו את הנערה וגו'! אמר רבא, אמר קרא: +דברים כ"ב+ כי הוציא שם רע, על שם רע שהוציא.

(8) תלמוד בבלי מסכת כתובות דף מ עמוד ב

אמר ר"ל: המוציא שם רע על הקטנה - פטור, שנא': +דברים כ"ב+ ונתנו לאבי הנערה, נערה מלא דיבר הכתוב. מתקיף לה רב אדא בר אהבה: טעמא דכתב רחמנא נערה, הא לאו הכי - הוה אמינא אפילו קטנה, והא כתיב: +דברים כ"ב+ ואם אמת היה הדבר הזה לא נמצאו בתולים לנערה, והוציאו את הנערה אל פתח בית אביה וסקלוה, וקטנה לאו בת עונשין היא! אלא כאן נערה, הא כל מקום שנאמר נער - אפילו קטנה במשמע.

(9) רמב"ן דברים פרק כב

(יט) וטעם וענשו אתו מאה כסף - אחרי המלקות הנדרש "מויסרו אותו" (כתובות מו א). כי המנהג לכתוב לבתולה מוהר חמשים כסף, והנה זה הוציא עליה שם רע בעבור ששנאה ורצה להוציאה בלא כלום ולכן ענשו הכתוב במאה כסף, כי התורה תעניש בכפל, כענין שנים ישלם (שמות כב ג). אף על פי שהכתובה מדבריהם, למי שיתנה עמה, או ישאנה סתם, אבל המנהג היה לכתוב מוהר לבתולות, כמו שנאמר (שם שם טז) כמהר הבתולות והרוב יעשו כן. ואם לא היתה כתובה לאשה הזאת, למה ישים עליה עלילות דברים מפני שבא עליה ושנאה, יכתוב לה גט ויפטר ממנה, דכתיב (מלאכי ב טז) כי שנא שלח:

(10) תורה תמימה דברים פרק כב

(יג) ושנאה - מה ת"ל, לומר, ראה מה שנאה גורמת, עבר על ואהבת לרעך כמוך סופו לעבור על לא תשנא את אחיך ועד שבא לידי שפיכות דמים [שם]: